

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa M. D. i J. W.
przeciwko [...] Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz każdego z powodów kwoty po 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Ł., w sprawie z powództwa M. D. i J. W. przeciwko [...] Bank S.A z siedzibą w W. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwoty po 106 109,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 lutego 2019 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z 19 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację pozwanego.

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W ocenie skarżącego w sprawie występują istotne zagadnienie prawne, a mianowicie: czy w świetle art. 411 pkt 4 k.c. po stwierdzeniu przez Sąd niedozwolonego charakteru postanowienia umownego dotyczącego spłaty rat kredytu z zastosowaniem przeliczenia według kursu waluty z tabeli kursowej banku (tutaj § 10 ust. 4), przy jednoczesnej ocenie umowy kredytu jako ważnej i wiążącej strony w pozostałym zakresie, uzasadnione jest zasądzenie na rzecz konsumenta - kredytobiorcy kwoty nienależnego świadczenia obliczonej jako różnica pomiędzy wysokością dotychczas uiszczonych rat, a wysokością rat obliczonych bez zastosowania mechanizmu waloryzacji, czy też raczej roszczenie o zapłatę winno ulec oddaleniu, a nadpłata kredytobiorcy powinna być rozliczona na poczet niespłaconego kapitału kredytu.

Zdaniem pozwanego istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów dotycząca: 1) art. 385¹ § 2 k.c. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie oceny skutków wystąpienia w umowie niedozwolonych postanowień umowy odwołujących się do kursów walut z tabeli kursowej banku, stanowiących podstawę przeliczania kwoty kredytu (czy też pożyczki) przy jego uruchomieniu oraz rat kredytu (czy też pożyczki) przy ich spłacie, w szczególności w zakresie możliwości wykonywania umowy przez strony w przypadku bezskuteczności niedozwolonych postanowień umowy w stosunku do konsumenta, tj. czy umowa może być dalej wykonywana z uwzględnieniem krajowych przepisów dyspozytywnych, czy umowa powinna być wykonywana wyłącznie w oparciu o pozostałą jej treść; 2) art. 385¹ k.c. w zw. z art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 165 poz. 984) wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie dopuszczalności przyjęcia przez sąd, że wobec abuzywności postanowień waloryzacyjnych (indeksacyjnych) upada waloryzacja kredytu kursem CHF jako taka, co jest równoznaczne z tym, iż nastąpić winien zwrot świadczeń spełnionych przez kredytobiorcę ponad kwotę wynikającą z rozliczenia kredytu tak, jak gdyby ten był od początku kredytem złotowym, nie następowało przeliczenie kapitału kredytu na walutę waloryzacji, zaś raty kapitałowe i należne oprocentowanie kredytu obliczane byłyby przy uwzględnieniu oprocentowania określonego w umowie, tj. nadal według oprocentowania kredytu stopą procentową

właściwą dla kredytu waloryzowanego kursem waluty obcej, pomimo objęcia umów kredytów waloryzowanych kursem walut obcych regulacją wynikającą z powołanej powyżej ustawy z dnia 29 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości,

określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższe przesłanki nie zostały wykazane. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawione problemy prawne zostały już rozstrzygnięte m.in. w wyrokach Sądu Najwyższego: z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22, z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 oraz z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

a.s.